

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

VADSTENA SLOTT. — FOTOGRAF FR. BORGSTEDT, VADSTENA.

18:DE ÅRG.

DEN 22 OKTOBER 1916

N:o 4

Foto Kaudern, Sthlm

Klisché: Bengt Sjöbergström

Lydia Walleström

LYDIA WAHLSTRÖM.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Bland de kvinnliga talare, som på Birgitta-dagen inlade sitt ord för den svenska kvinnans snara likställighet i afseende på medborgarrättigheter med hennes norska och danska systrar, var det isynnerhet en, som tilldrog sig uppmärksamhet: dr Lydia Wahlström. En fint bildad historiker, en till hela sin grundåskådning konservativ kvinna, en otvivelaktigt religiös natur som dr Wahlström har icke dess mindre inordnat sig i ledet med dem, som kräfvat politisk rösträtt äfven åt kvinnan. Det är ett tidens tecken, ägnadt att visa, hvart utvecklingen bär hän, man må skänka den sitt gillande eller icke.

Lydia Katarina Wahlström är född i Lundby af Västmanlands län den 28 juni 1869, dotter af då nyutnämnde kyrkoherden i Barkarö Johan Gustaf Wahlström och hans maka Ida Schmidt. Fädernet går tillbaka till en i Hedemoratrakten bosatt bondesläkt, medan modern tillhörde en ursprungligen från Mecklenburg inflyttad släkt; kanske kan man häraf förklara den djupa sympati för Luther och Bismarck, som man kan spåra hos författarinnan. Sin första undervisning åtnjöt hon i hemmet, prästgården i Barkarö i Västerås' grannskap, där den elfva år äldre systern, den numera både som pedagog och socialt intresserad bekanta fröken Clara Wahlström handledde henne. Först vid fjorton års ålder skickades hon från hemmet, men icke ens då i skola, utan till Almaryd i Västergötland, där hon i tre års tid åtnjöt undervisning af husfadern, J. H. Hedenius, och började bedrifva förberedande studier för studentexamen. Först höstterminen 1886 inskrefs hon som elev vid Wallinska skolan i Stockholm, där hon på våren 1888 aflade mogenhetsexamen.

De tio därpå följande åren tillbragte Lydia Wahlström med studier för den filosofiska graden. Riktningen af dessa synas ha blifvit bestämd från hemmet: historien, som hon valde till hufvudämne, var äfven hennes fars älsklingsämne. I detsamma fanns ju äfven vid denna tid i Upsala en lärare, som måste tilltala hennes kynne: Harald Hjärne. Det uppgifves, att hon under sin första studenttid varit starkt påverkad af Strindberg och Henrik Ibsen, ja, rentaf anstucken af radikalism. I så fall slog hon dock snart in på andra banor. När den kristliga studentrörelsen på 1890-talet spred sig till Skandinavien från den anglosaxiska världen, fick den i Lydia Wahlström en hängifven anhängare, äfven om hon med sin starkt utpräglade intellektualism undvek dess pietistiskt färgade riktning och i stället för sin personliga del sökte tillfredsställelse i den på Kant byggda Ritschlska teologien. Äfven i andra afseenden lefde hon ett rikt kamratlif, som ingifvit henne en stark känsla af studentårens betydelse för personlighetsutvecklingen. "Icke blott intellektuellt", har hon en gång skrifvit, "utan äfven moraliskt för den akademiska studievägen män och kvinnor i en beröring med hvarandra, hvars uppfostrande betydelse näppeligen lär kunna öfverskattas". På hennes initiativ stiftades år 1892 en kvinnlig studentförening, hvori hon i flera år var ordförande.

Emellertid hade hon med flit och samvetsgrannhet bedrifvit sina studier. År 1891 hade hon aflagt filosofie kandidatexamen, 1898 licentiatexamen. Ett fynd i arkivet på det cronstedtska fideikommisset Fullerö medförde, att hon kom att till specialitet utvälja den gustavianska tiden i Sveriges historia: hennes gradualafhandling, ven-

tilerad i december nyssnämnda år, handlade om Sveriges förhållande till Danmark 1788-89.

Det följande året tillbragte Lydia Wahlström i England, där hon sysselsatte sig dels med arkivstudier vid Record Office och British Museum, dels med lärarinneverksamhet. Som pedagog hade hon redan före utresan lagt i dagen framstående egenskaper och vid Ellen Fries' hastiga bortgång hemkallades hon år 1900 för att öfvertaga posten som studierektor vid Ahlinska skolans gymnasium, hvilken befattning hon ännu innehar. Samma år mottog hon i Upsala den akademiska lagern. Som undervisare i historia på skolans högre stadier har hon förvärfvat sig ett synnerligen högt anseende.

Utänför skolan har hon delat sina intressen mellan ett fortsatt historiskt skriftställarskap och tidens aktuella spörsmål och rörelser.

Den utmärkta serie biografier, som af Ellen Fries påbörjades under namnet "Svenska odlings stormän", har af henne fortsatts. Öfver Erik Gustaf Geijer har hon offentliggjort en värdefull monografi. Under de båda sista åren har hon vunnit talrika vänner inom det läsande Sverige genom sina "Gustavianska studier" och sina "Svenskar från förra seklet".

Men därjämte har hon med sitt skriftställarskap och sina personliga insatser ådagalagt, att i själfva verket intet mänskligt är henne främmande. Mycket intresse har hon ägnat kvinnofrågan och alldeles särskildt åt föreningen för kvinnans politiska rösträtt dels som föredragshållare dels som medlem af verkställande utskottet (1907-11) och som ordförande (1909-11).

Å de internationella kvinnokongresserna har hon allt sedan 1899 varit en högt skattad deltagare. Redan 1904 invaldes hon i Fredrika Bremer-Förbundets styrelse, hvars vice ordförande hon är sedan 1907. "Hvarför skulle vi förneka", har hon yttrat till försvar för sin anslutning till kvinnans likställighetskräf, "att vi sträfvat efter makt att göra det goda, att utöfva kvinnans egen gärning inom samhällslifvet — detta samhällslif, som alltför länge utgjort ett hem utan husmoder?" Men på samma gång är hon, som det framhållits, beredd att bära konsekvenserna af sin öfvertygelse och göra sin insats i det förberedande arbete, som aiser att vidga och fördjupa kvinnans och särskildt den kvinnliga ungdomens allmänna intressen.

I öfrigt kännetecknas arten af Lydia Wahlströms intressen däraf, att hon sedan år 1906 är andre sekreterare i Religionsvetenskapliga sällskapet, att hon är en lifligt intresserad deltagare i den kristliga studentrörelsens gymnasistafdelning samt att hon redan 1902 första gången valdes till ledamot af Svenska folkbildningsförbundets föreläsningsbyrå. Som populärvetenskaplig föreläsare är hon synnerligen högt uppburen.

På Birgittadagen bidrog Lydia Wahlström med ett Birgitta-föredrag i Linköping. De svenska kvinnornas rösträttsorganisationer använda Birgittaminnet som sin egen symbol, och det ligger, uttalar hon, ingenting onaturligt däri. Birgitta, som i sin opposition mot en kungamakt med despotiska tendenser på visst sätt för demokratiska synpunkters talan, fast hon själf i hvarje tum är den borne aristokraten, Birgitta, som hänsynslöst och i naiv idealism, om man så vill, slungar bannbref i ansiktet på kungar och påfvar, när det gäller fredens återställande i Frankrike och ordningens i Rom — kan passa äfven för oss.

HELGA BIRGITTA.

Åter fotografi. BIRGITTAS BÖNKAMMARE.
T. h. kistan i hvilken hennes ben hemsändes från Italien.

Efter fotografi. Klostret. *Enligt Skjuterparv.*
VADSTENA KLOSTERKYRKA.

De svenska kvinnornas firande af Birgitta-dagen har som aldrig tillföre i modärn tid ledt den allmänna uppmärksamheten på den heliga Birgitta, Nordens *enda* officiellt erkända helgon — S:t Erik och S:t Olof voro blott folkhelgon utan kanonisation. Det kan emellertid betvivlas, att de bilder af den märkliga kvinnan, som skildrades i festalen, voro strängt öfverrenstämmande med den historiska verkligheten. Åtminstone afveko de i allmänhet väsentligt från den, hvilken tecknats af vår förnämste Birgitta-forskare, prof. Henrik Schück.

Med allt erkännande af, att Birgitta haft en stor betydelse för den närmaste eitervärlden och ännu mera såsom stiftare af en särskild orden, häfda Schück nämligen att hon näppeligen var någon *stor* personlighet annat än såsom poetisk begåfning. "Originella vyer ägde hon icke, hvarken inom politik eller religion, utan var i bägge fallen bunden af sitt stånd och sin tidsålders åskådningssätt, och hennes fromhet var icke af den art, som tilltalar; snarare märker man äfven här de karaktärsdrag, som i allmänhet tydligen voro de ledande i hennes väsen: en okullig härsklystnad och en brännande äregirighet". Uppslaget till sin nya orden hade hon fått genom fontevrandelserna, hvilkas "dubbelkloster", d. v. s. kloster för både män och kvinnor, ehuru i skilda ädelningar, särskildt tilltalat henne på grund af den varma kärlek, hvarmed hon synes ha varit fäst vid sin make. Men äfven i andra afseenden åter speglar den uppenbarelse, hvarigenom Frälsaren ålade henne att stifta en ny orden,

endast hennes eget själslif. För en bigott medeltidskvinna var ordenstiftarens ställning den högsta, som kunde åträs, och i den befallning, hon trodde sig ha fått, tog sig därför enligt Schücks mening kanske framför allt hennes ärelystnad ett uttryck. Det kvinnliga härskarbegäret röjer sig i bestämmelsen, att hufvudet för den orden af män och kvinnor, som hon ville stifta, skulle vara icke en prior eller en abbot, utan en abedissa d. v. s. en kvinna. Och slutligen var det ett af ordens hufvudsyften att skapa uppfostringsanstalter för aristokratiens döttrar. Ty aristokrat var Birgitta ut i

fingerspetsarne och hennes straffande förmaningar till konung Magnus Eriksson synas framkallade icke af dennes påstådda lastbarhet, som icke styrkes af öfriga historiska källor, utan af den harm Birgitta delade med sitt stånd öfver denne konungs försök att begränsa aristokratiens jordförvärf och att återvinna de skattegodsdan redan förstätt slå under sig: i själva verket en förutsättning för den svenska bondefrihetens bevarande. Birgitta gjorde tydligen enligt Schücks mening anspråk på att få leda Sveriges politik i en rent klerikal och aristokratisk riktning. Förmodligen var det hon, som låg bakom konungens löfte att företaga ett korståg mot turkarne — ett löfte, som han naturligtvis aldrig kunde infria, och hon var äfven en af de drivande krafterna till det midt under digerdöden företagna från början till misslyckande dömda korståget mot rysarna.

Äfven de uppenbarelsen, i hvilka sierskan med en ra-

Foto. Nilsson, Ö. Husby. *Klostret. Enligt Skjuterparv.*
ELLEN KEY I VADSTENA där hon talade vid Birgittafästen.

SVERIGES LANDSHÖFDINGAR MÖTAS.

På kallelse af Civilministerens sammanträdde rikets samtliga landshövdingar inför honom i riksdagshuset i Stockholm den 10 oktober 1916 för öfverläggning i frågan om fögderiförvaltningens lönereglering och omorganisation m. m.

1. Civilministern, statsrådet O. F. von Sydow;
2. T. f. landshövding W. Murray, Luleå, t. f. för ord. landshöfd., statsrådet O. F. von Sydow;

Landshöfdingarne:

- 3 C. F. Holmquist, Falun;
4. Frih. G. O. R. Lagerbring, Göteborg;
5. A. Hammarström, Vexjö;
6. Grefve H. E. G. Hamilton, Gäfte;
7. C. M. Ström, Herrö-sand;
8. Grefve A. H. Wachtmeister, Karlskrona;
9. G. Dyrssen, Karlstad;
10. J. Widén, Östersund;
11. K. L. A. E. Reuter-skiöld, Nyköping;
12. C. F. W. Hederstierna, Halmstad;
13. E. B. Trolle, Linkö-
ping;
14. F. E. Pettersson, Jön-
köping;
15. P. A. V. Schotte,
Umeå;
16. C. R. Wersäll, Väs-
terås;
17. K. S. Husberg, Vä-
nersborg;
18. Grefve R. Dela Gar-
die, Malmö;

HVAR 8 DAG

H. & D. STOCKHOLMSFOTOGRAF.

19. O. C. W. Cedercrantz, Kalmar; 20. Frih. G. L. De Geer, Kristianstad; 21. Frih. F. O. G. De Geer, Mariestad; 22. G. W. A. Roos, Visby; 23. K. J. Bergström, Örebro; 24. M. R. Sahlin, Stockholm; 25. T. f. Landshöfd. grefve K. A. Hamilton, Upsala.

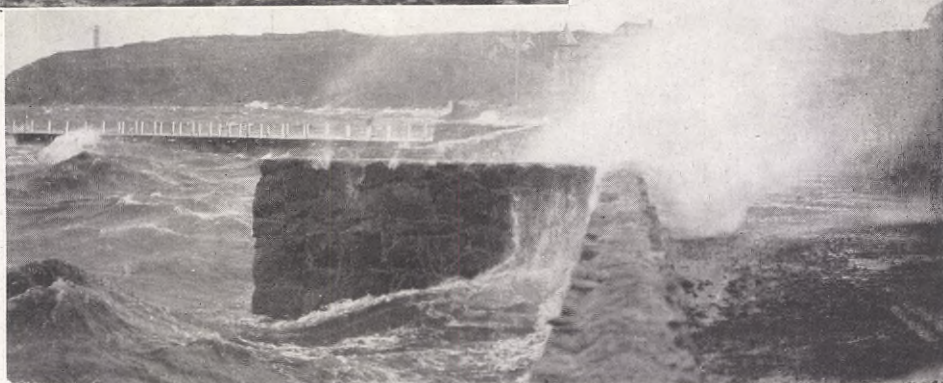
Ek. Ad. Bengt Skjerveparra

STORM.

En våldsamt rasade den 11 okt. öfver västra och södra Sverige, anställande svåra härjningar såväl uteiter kusten som inåt landet, ramponerande byggnader, telegraf och telefonledningar m. m. samt vållande stora förödelse i båthamnar, parkanläggningar, skogsbestånd o. s. v. Efter att den 12 okt. hafva visat tendens att bedarra tilltog stormen under den påföljande natten med förfärande styrka och nådde en vindhastighet af 33—34 met. i sek., ytterligare ökande de föregående dagarnes härjningar.

TVÅ BILDER FRÅN LÅNGEDRAG UNDER DE SENASTE STORMDACARNE: Öfverst en lustjakt nära att krossas; observera på denna bild den stora jätteflaggstångens hotande böjning; bilden därunder visar stormen i fullt raseri.

Till illustr. å sid 56.

Amatörfoto. C. P. Samuelson, Smögen

Källa: Bengt Skjerveports

Ett svenskt möte anordnades den 8 okt. i Fredrikshaldaf därvarande lifskraftiga svenska koloni, hvilken därvid hade glädjen att som gäster mottaga svenske ministern i Kristiania frih. Ramel samt generalkonsul Aspelin och militärattachén Agri. Efter högtidsgudstjänst i Emanuelskyrkan samlades de i mötet deltagande svenskarne vid fästningen Fredrikssten för att bekransa det där resta Karl XII:te monumentet. Sedan general Vogt hälsat gästerna välkomna till fästningen, utförde divisionsmusiken Borgs Fredriksstenmarsch, hvarefter monumentets bekransning verkställdes af frih. Ramel, som därvid i ett högstämmt, till Karl XII:s minne knutet anförande erinrade om den enhet, som nu till Nordens båtad är rådande mellan dess trenne folk. Efter talet spelade musiken "Kung Karl den unge hjälte" samt, sedan stadsordf. utbrakt ett lefve för Sverige, "Hör oss Svea" och "Ja, vi elsker".

SMÖGENS LIFRÄDDNINGSBÅT GAR UT I STORM — en talande västkustbild.

SKANSENS 25-ÅRSJUBILEUM.

Onsdagen den 11 oktober firades *Skansens 25-årsjubileum*. Den nödvändiga förutsättningen för att den märkliga dagen skulle kunna högtidliggöras under den allmänna tillslutning som väntats, det vackra vädret, uteblef. Men icke desto mindre blef festen till en värdig hyllning för den frejdade svensken, hvilkens storverk är Skansen. Regnet, ett surt och envist höstregn, silade dagen i ända från en jämn-mulen himmel och upp till det festklädda och flaggsmäckade Skansen nådde inte flera hundratal än man, om det varit vackert väder, kunnat vänta tiotusental. De som kommit tillstädes voro en liten skara af Skansens trognaste vänner. Högtidligheten inleddes på förmiddagen med att Nordiska museets nämnd och personal bringade Skansens grundläggare sin hyllning. Detta skedde vid Orsa-

kullen, där professor Clason erinrade om Hazelius' grundläggande verksamhet samt gaf en resumé af Skansens utveckling efter hans fränfälle. Framför den på kullen resta bysten nedlades af styrelsen för Nordiska museet en krans. Därpå tågade de närvarande till Hazeliis graf, där karoliner höllo vakt, och där bautastenen smyckats med en granrisguirland. Här nedlade dr. Upmark, Nordiska museets nuv. styresman en ståtlig krans. På kvällen var Skansen illuminerad och då samlades festdeltagarna åter vid Orsakullen, där riksantikvarie Montelius höll ett högstämmt minnestal, hvarpå Stockholms sängarförbund sjöng några sånger.

H. S. D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

HYLLNINGEN VID ARTHUR HAZELIUS' GRAF OCH BYST Å SKANSEN. Med en vacker om och ej alltför imponerande minnesfest firades kvartsekdagen af den skapelse genom hvilkens grundläggande namnet Arthur Hazelius för alla tider skall ljuda som en svenskhetens fanfar.

K. och: Bengt Silfverparre.

Storartad minnesvård öfver en svensk i Amerika. År 1914 beslöt skolstyrelsen i Chicago, sedan ett förslag härom framställt och energiskt understödt af nuvarande skolrådsledamoten Charles S. Peterson — Svenska Klubbens i Chicago president — att uppkalla en planerad ny högskola i Chicago för "The Robert Lindblom High School", till minne af vår 1907 aflidne landsman, börsmäklaren Robert Lindblom, hvilkens, förutom det, att han under sin lifstid var svenskarnes i Chicago odisputable ledare, äfven under flere

år var medlem af Chicago skolstyrelse och ordförande i dess finansutskott.

Ritningarna till denna skola äro nu fullbordade af skolstyrelsens arkitekt A. F. Hussander äfven han en landsman. Byggnadskomplexet, i tre våningar, och täckande en markyta af 153,000 kv.-fot skall inrymma 50 klassrum samt där- förutom samlingsalar, laboratorier, verkstäder för slöjd- undervisning, gymnastiksalar, simhall, lunchrum m. m. samt är afsedd för 2,000 lärjungar, kvinnliga såväl som manliga. Byggnaden skall stå färdig våren 1918 och beräknas i uppförande komma att draga en kostnad af 900,000 dollars.

Genom förmedling af en minnesgod landsman i Chicago äro vi, först af alla, i tillfälle att här återgifva de yttre konturerna af denna storslagna institution med hvilken man velat hugfästa minnet af en af de många svenskar, som öfver flyttat till Amerika och genom en samhällsgagnande lifsgärning gjort sig högt förtjänta om sitt adoptivland.

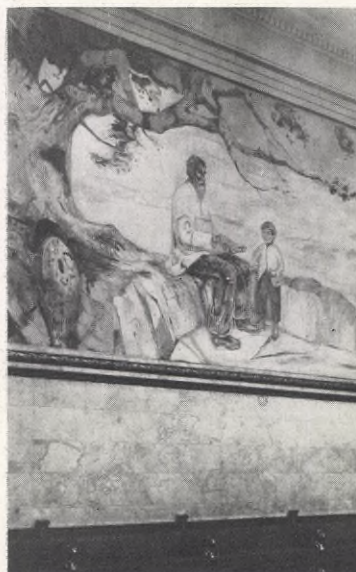
RITNINGEN TILL DEN NYA STORA SVENSK-AMERIKANSKA HÖGSKOLAN "THE ROBERT LINDBLOM HIGH SCHOOL" I CHICAGO.

DEN I MALMÖ AF KONSTSKRITIKERN FIL. DR ADOLF ANDERBERG NYÖPPNADE KONST-HANDELN.

Edvard Munchs dekorationer i universitetets i Kristiania festsal visades för första gången vid en där i dagarne an-

ordnad fästlighet. Det lidelsefulla meningsutbyte de gifvit anledning till mellan konstnärens beundrare och vetersakare har tystnat inför det fullbordade monumentala konstverket och intet missljud blandar sig i det erkännande som i rikaste mått strömmar dess geniale skapare till mötes. Det har, framhålles det, lyckats Edv. Munch att öfvervinna de med ett dekorationsarbete af denna ofantliga omfättning förenade nästan öfverkomliga svårigheterna och att i konstverkets alla delar genomföra den stora samlade idén. Med sin myllrande mångfald af tankar gifva

EDVARD MUNCHS NYA DEKORATIONSMÅLNINGAR:

Öfverst: T. v. Historien, t. h. Solen.
Därunder: Kunskapens träd, Forskare, Forssen.

dekorationer intryck af att hafva tillkommit under en väldig samlade inspiration; hela sin skapande fantasi, hela sin egenartade tekniska konst har den berömda konstnären nedlagt i detta arbete hvilket måste kännetecknas som ett af de högsta uttrycken för norsk målarkonst.

KRISTIANIA UNIVERSITETS FESTSAL med de nya och utomordentligt betydande, nu äfven omstridda väggmålningarne af Edvard Munch.

HYLLNINGSGÄRD VID CARL XII:S MONUMENT Å FREDRIKSSTEN.

Fotografier för Hvar 8 Dag

1. DET SVENSKA MONUMENTET VID DEN PLATS DÅR CARL XII STUPADE.
2. SVENSKE MINISTERN I KRISTIANIA FRIH. RAMEL NEDLÄGGER EN MINNESKRANS.
- 3 SVENSKE GENERALKONSULN ASPELIN TALAR VID MONUMENTET.
4. VID MONUMENTET: 1 norske generalen Vogt; 2. svenske ministern frih. Ramel; 3. svenske militäratäcken major Agri; 4. generalkonsul Aspelin; 5. svenske vicekonsuln i Fredrikshald Sem; 6. stadsfullm. ordföranden i Fredrikshald, öfverlärare Müller.
5. FREDRIKSSTENS FÄSTNING MED KYRKAN DÅR MINNESGUDSTJÄNSTEN HÖLLS.
6. DET NORSKA MINNESMÄRKET ÖFVER PLATSEN DÅR CARL XII STUPADE.

DEN TYSKA KEJSARDOTTERN MED FAMILJ.

HERTIG NNAN VIKTORIA-LUISE AF BRAUNSCHWEIG, tyska kejsarpärens enda dotter, jemte gemål, hertig Ernst-August samt deras två barn, arfprinsen Ernst August, j. 1914 och prins Georg Wilhelm, f. 1915.

Efter ett i dagarne nytaget porträtt.

Konsul Harald Grebst i Göteborg har på resa från Sverige till Amerika ombord på Det forenede Dampskibsselskabs ångare "Frederik VIII" vid ångarens anlöpande af Kirkwall den 1 okt. af de engelska myndigheterna ilandförts. Af upplysningar, som svenska utrikesministeriet lämnat, framgår, att konsul Grebst arresterats såsom misstänkt för spioneri och ställts inför domstol.

Den nu afbrutna färden var den tredje Amerikaresa konsul Grebst företagit under kriget i och för startandet af ett varfsbolag, i hvilket ett amerikanskt bolag tecknat 15 mill dollars, konsul Grebst åtföljdes af sin maka, hvilken måste ensam fortsätta resan till Amerika.

T. v.: KONSUL HARRY GREBST, GÖTEBORG, under resa till Amerika såsom passagerare på danska ång. Fredrik VIII efter påbjuden landstigning i Kirkwall af godtyckliga engelska myndigheter förvägrad fortsätta sin resa. Å foton iförd uniform såsom landstörmsbålfälhvare.

T. h.: PREMIÄRLÖJTNANT S. A. CHRISTIANSEN chef på danske undervattensbåten "Dykkeren" hvilken genom en kollision sänktes, dervid den unge skicklige och behjertade officeren omkom. — Text å sid. 60.

Efter fotografi

Malin Bengt Sjöberg

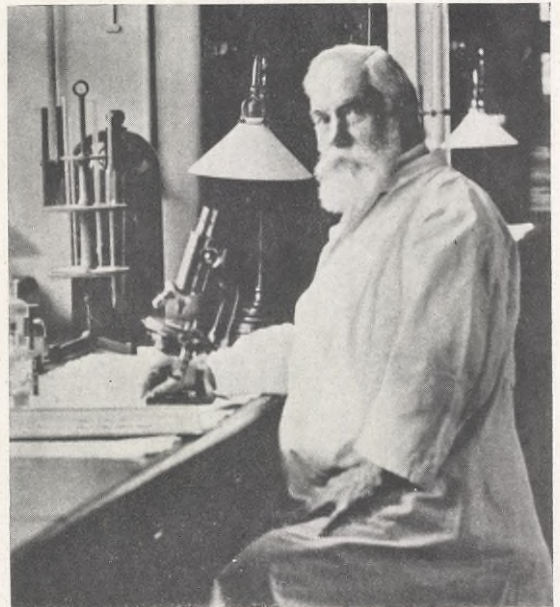
Kiloch: Bengt Sjöberg

TYSKE RIKSKANSLÄRN EFTER EN SESSION I UTRIKES-
UTSKOTTET. Närmast rikskanslärn synes bayerske ministern
grefve von Lerchenfeld och understatssekreteraren Wahnschaff.

Den berömda tyske vetenskapsmannen geheimerådet *professor Vinzenz von Czerny* har, enligt från Heidelberg in-
gåendet meddelande, efter en längre tids sjuklighet aflidit,
74 år gammal.

Den bortgångne, som var bördig från Böhmen, bedref med-
icinska studier vid universitetet i Wien och var efter de-
ras avslutande under någon tid verksam som läkare i nämnda
stad. År 1871 utnämndes han till professor i kirurgi och di-
rektör för den kirurgiska kliniken i Freiburg i Böhmen samt
förflyttades år 1877 till universitetet i Heidelberg, hvilken
ställning han innehade till år 1906, då han drog sig tillbaka

Efter porträtt.

Klisché: Brngt Sjöberg.

PROFESSOR VINZENZ VON CZERNY,
den berömda tyske kräftforskaren, har i dagarne aflidit i Heidelberg.

och öfvertog befattningen som direktör för det nya insti-
tutet för experimentel kräftforskning. Vid världskrigets ut-
brott trädde han i spetsen för lazarettväsendet i de syd-
liga Rhenprovinserna, men dukade under för den härmed
förenade stora arbetsbördan.

Professor Czerny, som utgifvit ett betydande antal arbeten
öfver kirurgien och kräftforskningen förvärfvade genom dem
internationell berömmelse, hvilket återigen tillförde honom
hedersledamotskap i ett stort antal tyska och utländska
läkarevetenskapliga sällskap och samfund.

VY AF KRONSTADT (BRASSO), hufvudstaden i Siebenbürgen, eröfrad af rumänerna men nyligen efter ett stort slag återtagen af
tysk-österrikarne.

KRIGET FÖRSONAR.

Det är ett känt förhållande att fiendehatet i skyttegravarne icke är att jämföra med den huthets som dryper ur politikens pennhållare i fiendeländerna. — Emot den bild af evig oförsonlighet och förföljelse som ständigt proklameras särskildt af västmakterna ansvarige och präss, men äfven af dess kulturbärande inom vetenskap och konst, emot den för oss verkligt neutrala afskyvärda bilden kunna vi ställa upp den som synes här ovan. Den är tagen vid Västfronten i dessa dagar och har tillsändts oss af vår engelske fotograf där. Den tyske järnkorssoldaten som hjälper sin engelske broder att stödjä en svårt sårad engelsk soldat talar ett tillräckligt tydligt och tillräckligt kraftigt soråk för att det snart borde kunna fattas äfven af dem därhemma.

VÄRLDSKRIGET.

Ställningen på krigsskådeplatserna höll sig under andra oktoberveckan någorlunda oförändrad. Krigskronikan har emellertid att anteckna några tilldragelser af betydelse.

På västra krigsteatern levererade fransmän och engelsmän en ny stor offensivstöt i *Sommeafsnittet* med början den 7 okt. Det anmärkningsvärda härvid var icke de uppnådda resultaten utan aktivitetens utsträckning på båda flyglar af den hittillsvarande offensivlinjen mellan Ancre och området söder om Somme. Mellan *Gueudecourt* och *Lesboeufts* gjorde engelsmännen några framsteg; fransmännen, som äfven hade sin andel i dessa resultat, voro samtidigt verksamma söder om Somme på fronten *Geniecourt—Vermandovillers—Lihons*. Anfallet fortsattes de följande dagarna på en 25 km. bred front. Mellan *Berny en Santerre* och *Chaulnes* (söder om Somme) eröfrade fransmännen den 10 byn *Bouvant* och en del annan

terräng samt togo 1,250 fångar. Den 11 antecknades dels en fransk-engelsk stöt i *Morval*-sektionen, där fransmännen ryckte något närmare *Sailly*, dels andra franska framsteg i trakten af *Vermandovillers*. Samtidigt riktades uppmärksamheten åt en annan del af västfronten, i det tyskarne, enligt en fransk rapport, företogo en kraftig attack i *Vogeserna*, riktad närmast mot *Schönholz*.

Den 13 rapporterade tyskarne att ett stort franskt-engelskt genombrottsförsök ägt rum på fronten *Courcellette—St Pierre Vaast*-skogen norr om Somme. Försöket häjdades, äfven söder om Somme mellan *Fresnes* och *Chaulnes* slogos franska anfall tillbaka.

Vid *Verdun* fortsattes det stora artillerislaget, efter hand ökande i styrka, som varslade om nya stormanfall.

Från *östfronten* rapporterades nästan inga operationer af större intresse. Aktiviteten var som föregående vecka lokaliserad till *Zlota Lipa* och trakten af *Brzezany*.

På *Isonzo*- och *Kars*-fronten levererade italienarne en flera dagars stor drabbning med österrikarne, förberedd af en hel veckas våldsamt kanonad. Italienerne vunno en del terräng i riktning mot *Jaminiano* samt öster om byn *Nova Villa* på *Karso*. Den 12 satte österrikarne in en serie af starka motanfall dels på den nämnda sydliga delen af italienska fronten, dels på *Pasubiobergen* och i *Vanoidalen*. Omkring 8,000 fångar uppgäfvos sig italienerne ha tagit under dessa strider.

Rumänierna hade att anteckna ett nytt kännbart nederlag, hvarmed invasionen i *Siebenbürgen* afslutades. Redan vid veckans början hade *Falckenhayns* trupper återeröfrat hela *Alt-dalen* och staden *Kronstadt* samt trängt rumänerne tillbaka söder om *Hötzig* och vid *Orsova*. Rumänerne förmådde ej längre hålla stånd, de retirerade, hårdt ansatta af centralmaktstrupperna, som den 10 tilltvingade sig tillträde till *Csik-dalen*. Slaget hade då pågått i tre dagar, Rumänernas förluster i stupade lära ha varit stora; däremot blef antalet fångar ringa, ca ett par tusen.

På *Dobrudscha*-linjen förekommo rysk-rumäniska anfall, hvilka alla afslogos af *Mackensens* trupper.

Från *Macedonien* rapporterade engelsmännen några mindre framgångar öster om *Struma*. På båda sidor om järnvägen till *Monastir* fortsatte serber och fransmän sina anfall.

En krigshändelse af sensationell art, ehuru förlagd utanför de egentliga krigsskådeplatserna, var *ententens beslag på större delen af grekiska flottan*, hvilket ägde rum den 11 d:s. Detta nya öf-

KRIGSHJÄLTAR.

GENERALÖFVERSTE
VON BÖHM-ERMOLLI,
den utmärkte österrikiske
arméförelaren vid Ostfron-
ten, har nyligen tilldelats
orden "Pour le Mérite".
Öfverst t. h.: GENERAL-
LÖJTNANT KRAFFT
v. DELLMENSINGEN,
som förde de segerrika ba-
jerska trupperna vid Ro-
ten-Thurm-passet mot ru-
mänerna.

Efter fotografier.

vervåld mot Greklands neutralitet fick den formen, att den franske flottbefälhavaren tillställde regeringen ett ultimatum, hvori ententekraiven framställdes; Grekland fogade sig, men under protest.

Till bild å sid. 57.

Det danska undervattensvapnet har i dagarne drabbats af en svår motgång, i det att ett af dess fartyg, undervattensbåten "Dykkeren", den 9 okt utanför Taarbæk påseglades af norske ångaren "Vesla" och på grund af de därvid erhållna svåra skadorna omedelbart gick till botten.

Olyckan inträffade vid 2 tiden på middagen i det ögonblick "Dykkeren", utan att observeras från "Vesla", steg upp till vattenytan, skärande ångarens kurs. Vid kollisionen lyckades tre man af "Dykkerens" besättning komma ut ur kommandotornet, där de tillika med båtens befälhavare premiärlöjtnant Christiansen befunno sig, samt bergades af Veslas libåt. Löjtnant C:s räddningsförsök misslyckades däremot,

EN OFÖRBRÄNNELIG ENGELSK KRI-
GARE PÅ VÄSTFRONTEN sårad men
med humöret i behåll.

T. v.: EN VACKER SCEN VID MEDALJUTDELNING TILL SÅRADE VID ITALIENSKA NATIONALFESTEN I ROM DEN 20 SEPT. En moder får öfverlämna hedersmedaljen i guld till sonen.

och man återfann sedan hans lik i kantonornet.

Besättningen räknade ytterligare fem man, hvilka, samlade i torpedrummet, följde med båten ned i djupet. När det omedelbart efter olyckan igångsatta räddningsarbetet fotskridit så långt, att de inestängda kunde befrias ur sitt fruktansvärda läge, befunno sig samtliga vid lif ehuru mycket medtagna. Löjtnant S. A. Christiansen som ursprungligen utbildade sig till flygare och som sådan förvärfvade stor skicklighet, lämnade för ett par år sedan vid sitt giftermål flygvapnet. För ett år sedan blef han chef på "Dykkeren".

Efter fotografier.

Klick: Bragt Sjöfartyg.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

J. E. B. SEDERHOLM.
Konsul — Malmö
65 år 18 Okt.*

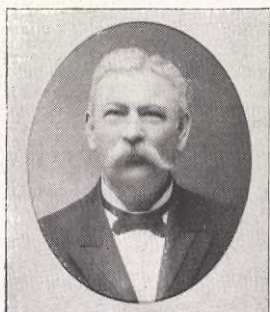
P. ERIKSSON
Bokspetron. — Hofors.
65 år 22 Okt.*

B. SANDSTRÖM.
Rådman. — Örnsköldsvik.
50 år 30 Sept.*

O. SVENSSON.
Lantbrukare. — Lövestad.
50 år 23 Okt.*

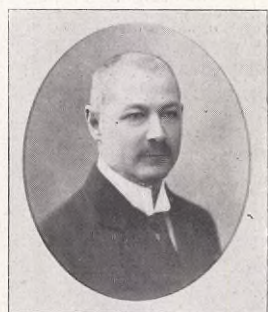
W. B. JANZON.
F. d. Postmästare — Fränsta.
70 år 6 Okt.*

J. SJÖHOLM.
Teol. Dr. — Kyrkoherde. — Norrköping.
50 år 22 Okt.*

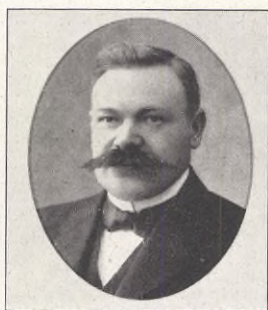
A. V. SANDBERG.
Major. — Stockholm.
50 år 3 Okt.*

E. TRÄGÅRDH.
Stationsinspektör. — Stockholm.
50 år 19 Okt.*

K. J. GEZELIUS.
Förste Stadsläkare. — Göteborg.
50 år 19 Okt.*

K. E. HÄLLSJÖ.
Gruf- och Bergslagsläkare. —
Domnarfvat. 50 år 3 Okt.*

C. G. SWANBORG.
Rektor. — Lund.
50 år 20 Okt.*

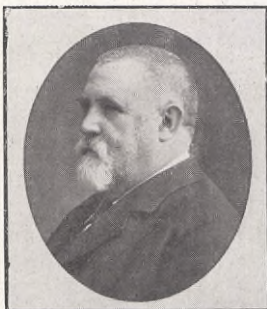
G. O. KRON.
Apotekare. — Landskrona.
50 år 18 Okt.*

T. W. FORSELL †.
F. d. Kronofogde. — Vänersborg
F. 40 † 12 Okt.*

H. M. SÖRMAN †
Förste prov.-läkare. — Malmö
F. 53 † 11 Okt.*

A. J. TENOW.
Ingeniör. — Stockholm.
F. 54 † 8 Okt.*

J. D. LINDFBAUM †.
Grosshandlande. — Vexjö.
F. 60 † 5 Okt.*

* Data å nästa sida.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

S. BENGTSSON †.
Ciselör — Lund.
F. 43 † 5 Okt.*

G. E. MÖLLER †.
F. d. Fördelningsläkare. — Hel-
singborg. F. 54. † 6 Okt.*

T. ÅSTRÖM †.
Advokat. — Stockholm.
F. 67. † 24 Sept.*

K. G. LINDSTAM †.
Skräddare. — Uddevalla.
F. 80. † 6 Okt.*

BERTIL SEDERHOLM. Afg. fr. Chalmers tekn. läroanst. 73, gross-handl. i Malmö 74; Deleg. i firman Wiens, Sederholm & Co Österrik-ung. konsul i södra Sverige. Stadsfullm. sedan 96, ordf. i styr. i Riksbankens aid-kontor, Museum, segelsällsk., orkesterfören o musikfören.; ordf. i styr. i Malmö rederi a.-b. o. Rederi a.-b. Eol. Sv. trikottfabr. a.-b. hvarförtom han är ordf., v. ordf. eller led. i ett stort antal allm. o. ensk. företag.

PER ERIKSSON. Disponent i Hofors a.-b. sedan 90. Intager en framstående plats inom sin ords kommunala verksamhet. Hänvisat t. data årg. X111: 6.

BERTIL SANDSTRÖM. Efter afsl. skolstud. anst. v. Jönk. jurid. byrå, senare omb. i Örnköldsvik f. köpmannafören., kronouppb.-kassör 96; numera rådmann. Verkst. dir. i tryckeri a.-b. Örnsk-Posten sedan 02.

OLA SVENSSON. Landtbrukare, mångårig landstingsman, nämndeman, banktj.-man o. skolkassör.

WILHELM JANZON. Intr. v. Postv. 66, postförvalt. i Ragunda 70, i Nyland 99; postmästare i Hernösand 99—13.

JOSEF SJÖHOLM. Stud.-ex. 85, fil. kand. 89, prestex. 92, teol. kand. 97, docent i hist. teologi v. Lunds univ. 98; samtid. kyrkoadj. i Malmö 98—05; teol. dr. 12. Förestod prof i kyrkohist. o. symbolik i Lund 07—08. Kyrkoh. i St. Olofs förs. Norrköping 08. Stadsfullm. der sedan 13, ordf. i kyrkost., v. ordf. i folksk.-styr., inspekt. f. Östra lärov. f. il. Led. af kyrkomötet 15, preses v. prestmötet i Linköping 12. Utg. flera teol. arb.

AXEL SANDBERG. U.-löjtn. v. Kronob. reg. 90, intend. v. Int.-kåren 1900, v. dess huvudstat. 02, reg. int. v. Göta lifg. 06. fältint. o. fördeln. int. v. femte arméförd. 11. Sedan 02 sekr. i utrustn.-komm.

EMIL TRÄGÅRDH. Anst. v. Sölvesborg-Kristianstads järnv. 85, stat insp. v. Saltsjöbanans stat. i Stockholm 1900, sedan 1900 tillika trafik-chefsassistent.

KARL JOHAN GEZELIUS. Stud.-ex. 85, med. lic. 97, tf. förste stads-läk. i Göteborg 1900, förste stadsläk. der sedan 01. Korrespond. led. af Assoc. internat. contre la tuberculose 13, led. af Royal Sanit. inst. Lon-don 14; led. af styr. f. a.-b. Göteborgssyst. 16. Led. af komm. f. jubileumställen. i Göteborg 1921.

KARL EDVARD HÄLLSJÖ. Stud.-ex. 88, med. lic. 1900. Gruf- o. bergslagsläk. v. Domnarvvet s. å. Landstingsman sedan 10.

CHARLES SWANBORG. Stud.-ex. 85, adj. i Göteborg 04, rektor v.

Lunds folkskolesem. sedan 10. Företagit flera studieresor t. utl. m. statsbidrag. En af stift. af Viktorialfören. i Göteborg, dess sekr. 07—10; öppen 02 den s. k. skolloitskolonien t. sjöss. förestod o. ledde densamma hvarje sommar t. 10. Har idkat vidstr. populär föreläs.-verksamhet o. bl. a. på uppdrag af Augustanasynoden företagit en föredragsturné i N. Amerika 05. Sedan 11 inspekt. f. landstingets kvinnl. semin. i Lund.

OSCAR KRON. Apot.-ex. 92, inneh. apot. Kronan i Landskrona fr. 08. Led. af helsov.-nmd.

TULLIUS FORSELL †. Kronofogde i Våne fögd. 73—10; framstående kommunalman i Vänersborg o. lifare f. friv. skytteförelsen. Hänvisat t. data i nr. 13 af XVII årg.

HARALD SÖRMAN †. Stud.-ex. 73, med. lic. 84, stadsläk. o. badint i Marstrand 88—90 tf. förste prov.-läk. Elfsb. län 91, ord. prov.-läk. i Malmö sedan 93. Stadsfullm. der sedan 05, led. af folkskolestyr. o. styr. f. komm. mellanskolan, led. af kyrkoråd.

ADOLF JULIUS TENOW †. Efter prakt. verksamhet v. olika sågverk anst. v. Bolinders verkst. i Stockholm 93 der han särskildt egnade sig åt maskiner f. sågverksindustrin, inom hvilket område han gjort betydande uppfinningar.

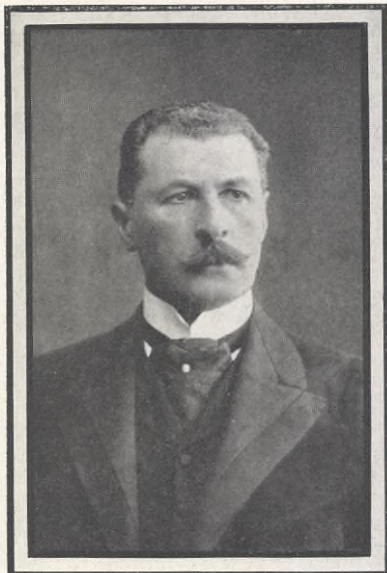
JACOB DAVID LINDENBAUM †. Anst. v. Kronob. reg., afsk. ss. ser-gent; övertog senare manufakturfirman M. Aronssons i Vexjö.

SVEN BENGTSSON †. Framstående ciselör o. ornamentalsbildhuggare i Lund.

ERNFRID MÖLLER †. Stud.-ex. 73, med. lic. 89, reg.-läk. i Fältläk. kår. 07, v. N. Skån. inf.-reg. 14, fältläk. v. första arméfördeln. s. å. En af stift. af Fören. f. vård af utbildbara sinnesslöa, o. läk. v. dess anst samt v. stadens sinnessjukhus. Styr. ordf. i Nordv. Skånes orkesterfören.

TEODOR (PETTER) ÅSTRÖM †. Stud.-ex. 86, jur. kand. 92, tj.-g. h. domare 94—98, not. i jur. fakult. i Upsala 95—98, förste kurator i Gestr.-Hels. nation 93—95; advokat i Stockholm fr. 98. Sekr. i Sv. allm. hand.-fören., i a.-b. Fören. banken, ordf. i styr. f. Västeråsmaskiner m. m. Svenska Statens advokat i renbetestvistnen m. Norge 09—10. Ordf. i styr. f. Sv. advokatsamf. Stockholmsafd. 09—14, v. ordf. i Sv. adv.-samf. 12—15.

GUSTAV LINDSTAM †. Skräddare i Uddevalla, led. af Skrädd.-föreb repres.-skap. Led. af stadsfullm. 11, landstingsman 14 o. led. af Riksd. A. K. s. å.

Efter porträtt. *Klöhn: Bengt Silfverparry.*
GREFVE A. F. TAUBE.
Sveriges minister vid Tyska Hofvet.
F. 1853 † 14 Okt.

Biskopen i Växiö stift Nils Johan Olof Herman Lindström afled den 12 okt. i Stockholm, hvarest han sedan några dagar tillbaka vistades som deltagare i den där samlade bibelkommissionens arbete. Döden, förorsakad af hjärtförlamning, inträdde stilla och utan föregående sjukdom.

Med biskop Lindström har en af den svenska kyrkans mest framträdande och rikast utrustade personligheter gått ur tiden. Besjälad af en levande kärlek till sitt kall och finande i dess utfölvande lifvets djupaste glädje förmådde biskop Lindström i sällspord grad i andras hjärtan ingjuta den troslöd, som brann i hans eget, därvid understödd af en talekonst näende vida utöfver vanliga mått, värmande och fängslande genom sin inspiration, sin manliga kraft, sina kärnfulla tankar och framställningens utomordentliga klarhet. En ordets förkunnare som endast få ägde biskop Lindström därjämte en enastående administrativ begåfning och duglighet, ådagalagda utom i den outtröttliga omvårdnad som ägnades det egna stiftet och dess angelägenheter äfven i handhafvandet af de offentliga kommittéupdrag som i så stor omfattning anförtrodde honom.

I fråga om data ur den bortgångne märkesmannens lif hänvisas till biograf i årg. XIV: 13.

Efter porträtt. *Klöhn: Bengt Silfverparry.*
BISKOP N. J. O. H. LINDSTRÖM.
F. 1842 Död d. 12 okt.

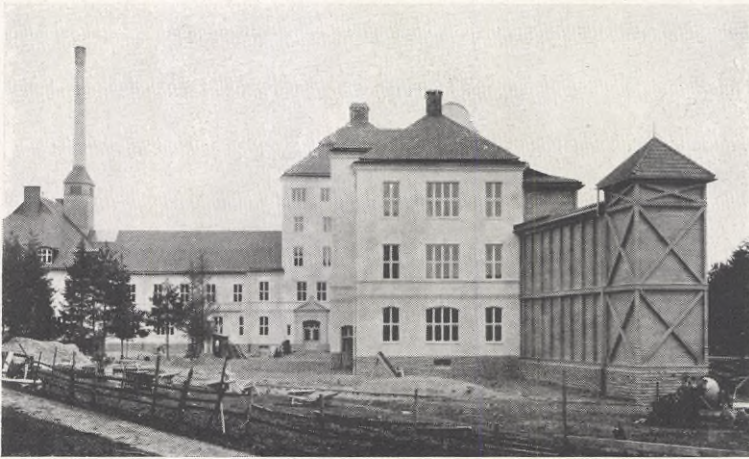

Foto Lindhe, Lidköping. Klisché Kem. A.-B. Bengt Sjöfversparre, Sölm—Gbg.
EKEBERGS SANATORIUM, nära Axvall, beryktadt för dess segslitna läkarefråga.
Forts fr. sid. 51.

sande häftighet gisslar de många missbruken inom kyrkan samt anfäller påfvarnes och kardinalernas sedeslöshet och i hvilka man velat se ett reformationens förspel, reduceras af Schück till en företeelse i tidens stil. Lika häftiga smädelser som hos Birgitta kan man lära hos andra religiösa författare från denna tid, både hos de lärda, hvilka såsom Petrarca svärmade för den romerska forntiden och därför ansågo sig lifva under en förfallsperiod, och hos de religiösa ifrare, för hvilka den apostoliska tiden var det ideal, med hvilket de jämförde samtiden. Mycket hos Birgitta var blott upprepningar af gängse slagord, ty det sedeslösa lifvet vid påvehofvet i Avignon, som hon så bittert klandrar, kände hon personligen icke till, då hon aldrig varit där, och så förfallet som det skildras af de religiösa ifrare, tyckes detta hof ej heller varit. Men på de katolska dogmerna trodde hon fullt och helt. En sann kristen tro, skref hon, är "att den påfve, som är utan kätteri, huru mycket han än må vara smittad af andra synder, likväl icke ned-sättes så af dessa eller andra onda gärningar, att han ej äger full makt att binda och lösa själarne, hvilken makt han mottagit af Gud". Med reformationens män hade hon intet gemensamt.

Däremot var Birgitta en stor skaldinna, om ock med medeltidens egendomliga skaplynn: när man läser hennes skrifter, är det, som stode man på en höjd med skyarne under sin fot: himlahvalfvet hvälfver sig öfver ens huivud, men icke en fläk af jorden skönjes.

Text till bild å sid. 64.

En sportseger, som öfver hela vårt land hälsats med den lifligaste glädje tillfördes de svenska färgerna vid den i Stockholm den 8 oktober utkämpade sjätte svensk-danska federationsmatchen. Efter att vid samtliga föregående fem matcher haiva lidit de mäst förkrossande nederlag, hvilka befäst känslan af danskarnes absoluta öfverlägsenhet på detta område visade svenskarne sig nu som den ojämförligt starkare parten och hemförde en lysande seger med 4 mål mot 0, hälsad med jublande hänförelse

af de 20,000 åskådarne. Den ärofulla framgången har måhända sin största betydelse däri att den, kännetecknande ett utjemnande af styrkeförhållandet mellan de danska och svenska fotbollsspelarne, är ägnad att skänka de sistnämnda den själfkänsla de hittills saknat, och hvars frånvaro måste anses som själfva grundorsaken till de tidigare lidna törödmjukande nederlagen.

Text till bild, å sid. 64.

På fredagen i förra veckan anlände till Stockholm den femmannagrupp af Amerikas främsta idrottsmän, hvilken i dessa dagar täflar med våra egna och Skandinavien bästa idrottsmän på Stadions arena. De celebra resenärerna, hvilka ledare är den sedan den femte Olympiaden härstädes välbekante Meredith, äro utom denne Simpson, Ward, Murray och Loomis. De representera det yppersta af hvad den stora republiken för närvarande äger af berömda idrottsmän och de skandinaviska idrottsmän, som möta dem på rännarbanan, få utan tvivel anstränga sin vilja och sina krafter till det yttersta för att värdigt kunna upptaga täflan med dem. Meredith är måhända Amerikas populäraste idrottsman för närvarande. Han vann som bekant 800-meters loppet vid V Olympiaden och i år har han satt världsrekord på en kvarts mil med 47,4 sek. samt å half mil med 1,52,2. Loomis är en svår medtäflare till Meredith och 1914 hemförde han inte mindre än 3 senjormästerskap. Han är specialist på 60 och 100 yards. Simpson är specialist som häcklöpare och har här pressat ned världsrekordet till 14⁷/₈ sek. Murray är en god allroundman, men hufvudsakligen häcklöpare af rang. Vid Pacificmästerskapsloppningarne i år löpte han 120 yards på 15 sek.

Till portr. å sid. 62.

Svenske ministern i Berlin greve Arvid Fredrik Taube afled efter en för halsfluss undergången operation den 14 okt. i Alingsås. 63 år gammal.

Greve Taube befann sig då han drabbades af den sjukdom, hvilken skulle få en så olycklig utgång, på besök hos sin i Alingsås bosatta moder änkegrefvinnan Gertrud Taube, som sedan en tid legat svårt insjuknad.

Den bortgångne utnämndes år 1900 till Sveriges sändebud i Tyskland och kvarstod på denna post tills han år 1909 kalla

des att öfvertaga utrikesministerportföljen. Efter att år 1911 haiva utträd ur regeringen utnämndes greve Taube påföljande år till sändebud i Berlin, hvilken ställning han sedan dess innehåft. (Se vidare biografi årg. XI:38.)

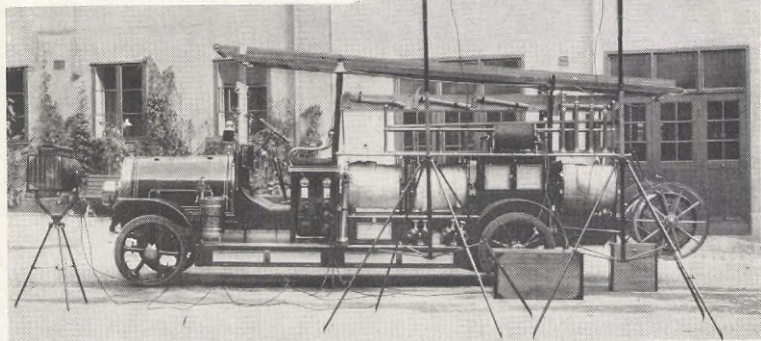
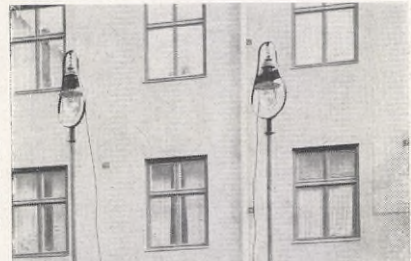

Foto o. Sveinhufvud, Stockholm

KLISCHÉ Kem. A.-B. Bengt Sjöfversparre, Sölm—Gbg.
DEN NYA BELYSNINGS-AUTOMOBILEN VID STOCKHOLMS STADS BRANDKÅR.

H. S. D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.
DEN AMERIKANSKA IDROTTSSTRUPPEN PÅ BESÖK I SVERIGE: 1. Meredith; 2. Simpson; 3. Murray; 4. Loomis; 5. Ward.

KONUNGEN AF MONTENEGRO ÅSER EN FOTBOLLSMATCH i Paris mellan franska militära sportsmän och ett lag ur en fransk idrottsförening.

DEN SVENSKA FOTBOLLSSEGERN ÖFVER ETT DANSKT FEDERATIONSLAG MED 4-0.

Öfverst: DET SEGRANDE SVENSKA LAGET.

Nederst: ETT AFVÄRJDT ANFALL MOT SVENSKA MÅLET.

H. S. D:s Stihlmsfotograf.

INNEHÅLL: Fil. d r Lydia Wanström (biografi och helsidesporträtt) — Svenske ministern i Berl'n greve A. Taube f. — Biskop H. Lindström f. — Landshöfdingarne samlade i Stockholm. — Svenskt möte i Fredrikshald. — Birgitaminnet. — "Dykerens" unaergång. — Stormens härfningar. — Världskriget. — Bilder till dagskrönikan. — Veckans porträttgalleri.

Ej tryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd.
För Berättelser och Historietter gäller ovlkorligt förbud.